

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

11.06.2021

п.г.т. Алексеевское

КАРАР

№ 210

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районның
«Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе»
Муниципаль бюджет гомуми белем бирү
учреждениесе Уставын раслау турында

Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 108 маддәсендәге 5 өлешенә туры китерү максатларында һәм, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлығының 2020 елның 28 декабрендәге П 2165/20-Д-ГН номерлы Мәгариф өлкәсендә күзәтчелек һәм контроль Департаментының Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының муниципаль казна учреждениесендә хоқук бозуларны бетерү турында курсәтмәсен исәпкә алып,

карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның «Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын яңа редакциядә расларга (Кушымта).

2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның «Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын раслау турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының 2015 елның 10 августындагы 360 номерлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның «Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директорына (Халитов Р.И.) Уставны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны башкарма комитет житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В. Симашевага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 11 июнендәге
210 номерлық каары белән

РАСЛАНДЫ

Башкарма комитет житәкчесе

О.А.Гайнуллин

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районнының
Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе
Муниципаль бюджет гомуми белем
бирү учреждениесе
У С Т А В Ы**

2021 ел

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Устав Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе эшчәнлеген жайга сала (алга таба - Учреждение).

1.2. Учреждениене гамәлгә куючы - Татарстан Республикасының Алексеевск муниципаль районаны муниципаль берәмлеге.

1.3. Учреждениенең тулы рәсми исеме рус телендә:

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
Мокрокурналинская средняя общеобразовательная школа Алексеевского
муниципального района Республики Татарстан.

Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме рус телендә: МБОУ
Мокрокурналинская СОШ.

Учреждениенең тулы рәсми исеме татар телендә: Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районның Юеш Корнәле гомуми белем бирү мәктәбе
муниципаль бюджетлы гомуми белем учреждениесе.

Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме татар телендә: ТРАМР Юеш
Корнәле ГББММБГБУ

1.4. Учреждение үз эшчәнлегенең төп максаты буларак табыш алынмаган һәм
катнашучылар арасында алынган табышны бүлешми торган коммерцияле булмаган
оешма булып тора.

1.5. Учреждение юридик зат булып тора, аерымланган мәлкәткә ия,
мөстәкыйль баланслы, билгеләнгән тәртиптә кредит оешмаларында счетлар һәм
Федераль казначылыкның территориаль органнарында, Татарстан Республикасының
финанс органнарында шәхси счетлар ачарга хокуклы, үз исеменнән шартнамәләр
төзөргә, мәлкәти һәм мәлкәти булмаган шәхси хокуклар сатып алырга һәм гамәлгә
ашырырга, бурычлар тотарга, судта дәгъвачы һәм жавап бируче булырга мөмкин.

1.6. Учреждениенең үз исеме белән рус һәм татар телләрендә мәһер, штамп,
бланклар, шулай ук билгеләнгән үриәктәге башка мәһерләр һәм штамплары бар,
товар билгесе, фирма исеме, эмблемасы һәм башка реквизитлары булырга мөмкин.

1.7. Учреждение эшчәнлек вакытын чикләмичә төзелгән.

1.8. Оештыру-хокук формасы: муниципаль учреждение.

1.9. Учреждение тибы: бюджет.

1.10. Белем бирү оешмасының төре: гомуми белем бирү учреждениесе.

1.11. Учреждениенең уриашкан урыны: Татарстан Республикасы Алексеевск
районы Юеш Корнәле авылы.

1.12. Юридик зат адресы: 422917, Татарстан Республикасы, Алексеевск
районы, Юеш Корнәле ав., Мәктәп ур., 13 й.

1.13. Белем бирү эшчәнлеге түбәндәгә адрес буенча башкарыла: 422917,
Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Юеш Корнәле ав., Мәктәп ур., 13 й.

1.14. Филиаллар һәм вәкиллекләр оешмасына ия түгел.

1.15. Учреждение гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен
Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны башкарма комитеты
башкара, аның исеменнән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны
башкарма комитеты житәкчесе чыгыш ясый (алга таба - Гамәлгә куючы).

1.16. Мөлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра (алга таба - Милекче).

1.17. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль района мәгариф бүлеге» МКУ карамагындагы учреждениесе (алга таба - Мәгариф бүлеге).

1.18. Күрсәтелгән органнарың вәкаләтләрен аеру Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль района башкарма комитетының норматив хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.19. Учреждение Россия Федерациясе законнарында каралган мәгариф өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен эшләр башкару, муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен булдырылган.

1.20. Учреждение Россия Федерациясе гражданнарына һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга хокукны гамәлгә ашыру өчен булдырылган.

1.21. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнең) оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.22. Укучылар инициативасы белән Учреждениядә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

2. Учреждениенең максатлары, предметы һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждение үз эшчәнлеген федераль законнар, башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар һәм әлеге Устав нигезендә билгеләнгән эшчәнлек предметы һәм максатлары нигезендә гамәлгә ашыра.

2.2. Учреждение эшчәнлегенең предметы булып кеше, гайлә, жәмғиять һәм дәүләт мәнфәгатыләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнарының конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм нығытуны тәэмин итү һәм шәхеснең һәрьяклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның үзлегенән белем алуга һәм ёстәмә белем алуга ихтыяжын канәгатыләндерү мөмкинлеге; ял итүне тәэмин итү, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек өчен шартлар тудыру тора.

2.3. Учреждение эшчәнлегенең төп максаты мәктәпкәчә белем бирүнең, башлангыч гомуми, төп гомуми белем бирүнең төп белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру.

2.4. Учреждение эшчәнлекләренең төп максаты булмаган тубәндәге белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы: ёстәмә гомуми белем бирү программалары, һөнәри белем бирү программалары (лицензия булганда).

2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган төп эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль бирем үти, ул Учредитель тарафыннан төзелә һәм раслана. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.6. Муниципаль биремне үтәү өчен, шулай ук ул булдырылган максатларга ирешү өчен, Учреждение эшчәнлекнең төп төрләрен гамәлгә ашыра:

- 1) мэктэпкэчэ белем бирүнөц төп белем бирү программасын гамэлгэ ашыру;
- 2) башлангыч гомуми белем бирүнөц төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыру;
- 3) төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыру;
- 4) гамэлдэгэ законнаарда каралган очракларда укучылар өчен өйдэ белем бирүнө оештыру;
- 5) башлангыч гомуми белем бирүнен жайлыштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыру;
- 6) төп гомуми белем бирүнен жайлыштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыру;
- 7) өстэмэ гомуми белем бирү программаларын гамэлгэ ашыру (лицензия булганда);
- 8) балаларны карау һәм тәрбияләүне гамэлгэ ашыру;
- 9) экстерниар өчен арадаш аттестация оештыру һәм уздыру;
- 10) укучыларны тукландыруны оештыру буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 11) индивидуаль уку планы буенча уқыту, шул исәптән тизләтелгән уқыту; өйрәнелә торган белем бирү программасы чикләрендә Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнгән тәртиптә;
- 12) дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга белем бирү турында документлар, түбәндәгэ дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый торган документлар: төп гомуми белем (төп гомуми белем турында аттестат белән раслана);

2.7. Учреждение үзенә милек хокукинда яки башка закон нигезендә беркетелгән мәлкәтне файдаланып, эшчәнлекнең башка (белем булмаган) төрләрен гамэлгэ ашырырга хокуклы:

- 1) театраль тамашалар, концертлар һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлеге;
- 2) физкультура-савыктыру эшчәнлеге (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрен, спорт ярышларын һәм турнирларны оештыру һәм уздыру);
- 3) педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә һәм тәрбия психологиясе, һөнәри ориентация һәм гомуми белем алу мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) консультация хезмәте күрсәтү;
- 4) тиешле белем бирү программаларында һәм дәүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар һәм дисциплиналар циклларын уқыту;
- 5) уқыту-тәжрибә участогы һәм уқыту-житештерү осталанәләре хезмәтләре;
- 6) педагогик хезмәткәрләр, житәкче һәм башка категория хезмәткәрләр өчен методик чаралар оештыру һәм үткәрү (конкурслар, мастер-класслар, семинарлар, кинешмәләр, конференцияләр, жыелышлар, фестивальләр, түгәрәк өстәлләр и.б.);
- 7) каникуллар чорында укучыларның ялын һәм сәламәтләндөрүен оештыру;
- 8) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә кыенлыклар кичерүче, ата-аналар (законлы вәкилләр) гарызнамәләре буенча үз үсешендә һәм социаль адаптациясендә укучыларга психологик-педагогик, медицина һәм социаль ярдәм курсетү буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 9) балаларны карау һәм тәрбияләү хезмәтләре;

- 10) физкультура-савыктыру хезмәтләре күрсәтү;
- 11) төрле юнәлештәге клубларда, студияләрдә, түгәрәкләрдә дәресләр оештыру;
- 12) мәктәпкәчә яштәге балалар белән балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру, 1 сыйныфка керүгә өзөрлек буенча дәресләр оештыру;
- 13) чаралар, конкурсlar, фестивальләр оештыру həm уздыру;
- 14) фәнни продукция, интеллектуаль милек объектларын булдыру həm тапшыру;
- 15) грантларны да кертеп, конкурс нигезендә фәнни-тикшеренү эшләрен башкару;
- 16) китапханә хезмәтләре күрсәтү, спорт корылмалары, исәпләү техникасы, оештыру техникасы;
- 17) Интернеттан файдалану буенча хезмәт күрсәтуләр;
- 18) фәнни həm иҗади, консультация, мәгърифәтчелек эшчәнлеге;
- 19) гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек;
- 20) учреждение укучылары həm хезмәткәрләре очен экскурсияләр оештыру;
- 21) педагог-психолог, педагог - логопедның индивидуаль консультацияләре;
- 22) баланың психик həm сөйләм үсешен коррекцияләү буенча индивидуаль дәресләр;
- 23) балаларның психик həm сөйләм үсешен коррекцияләү буенча төркем дәресләре;
- 24) балаларның ялын оештыру;
- 25) Учреждение милкендәге күчемсез мәлкәтне арендаға бирү;
- 26) нəşriyat эшчәнлеге;
- 27) фотога həm видеога тəшерү өлкәсендәге эшчәнлек.

2.8. Учреждение фәнни həm (яисә) иҗади эшчәнлек алыш барырга хокуклы.

2.9. Мəгарифнен эчтәлеге Учреждениядә гамəлгə ашырыла торган гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

Учреждение белем бирү программаларының түбәндәге төрләрен гамəлгə ашыра:

- тəп гомуми белем бирү программалары;
- əstəmə гомуми белем бирү программалары.

2.10. Учреждение гомуми белем бирүнен түбәндәге дərəjələrə нигезендә белем бирү эшчәнлеген гамəлгə ашыра.

Мəktəpkəchä белем. Əlegə dərəjədə федераль дəyələt стандартлары нигезендə мəktəpкəchä белем бирү программы гамəлгə ашырыла.

Башлангыч гомуми белем. Əlegə dərəjədə федераль дəyələt белем бирү стандартлары нигезендə башлангыч гомуми белем бирү программы гамəлгə ашырыла.

Тəп гомуми белем. Əlegə dərəjədə федераль дəyələt белем бирү стандартлары нигезендə тəп гомуми белем бирү программы гамəлгə ашырыла.

Урта гомуми белем. Əlegə dərəjədə федераль дəyələt белем бирү стандартлары нигезендə урта гомуми белем бирү программы гамəлгə ашырыла.

2.11. Учреждение түбәндәге юнәлешлəр буенча əstəmə белем бирə:

- техник;

- табигый-фэнни;
- физкультура-спорт;
- сәнгатьчә;
- туристик-туган якны ейрәнүче;
- социаль-гуманитар.

3. Учреждение һәм мәлкәт эшчәнлеген мәлкәт һәм финанс белән тәэмин итү

3.1. Учреждение мәлкәтен формалаштыру чыганаклары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: гамәлгә куючи законда билгеләнтән тәртиптә ташырган мәлкәт, акча ҹаралары, керем китерә торган эшчәнлектән көргөн керемнәр, акчалата һәм мәлкәти формага түләүсез керемнәр, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаклар.

3.2. Мәлкәт объектлары (биналар, корылмалар, автомобилльләр, жиһазлар һәм башкалар) Гамәлгә куючи тарафыннан оператив идарә итү хокукуында Учреждениегә беркетелә.

3.3. Муниципаль биремне үтәү очен Учреждениягә кирәклө жир кишәрлеке аца дайми (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокукуында бирелә.

3.4. Учреждение гамәлгә куючының һәм мәлкәт милекчесенец ризалыгыннан башка күчемсез мәлкәт һәм аца беркетелгән яисә үзенә бүләп бирелгән мәлкәт хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт белән эш итәргә хокуксыз.

3.5. Аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт дигәндә күчемле мәлкәт аңлашыла, аннан башка үзенец устав эшчәнлеге Учреждениесе тарафыннан тормышка ашырылу шактый кыен булачак.

3.6. Мәлкәтне аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт категориясенә кертү турындагы каар күрсәтелгән мәлкәтне Учреждениегә беркетү турында яисә күрсәтелгән мәлкәтне сатып алуга акчалар бүләп бирү хакында каар кабул итү белән бер ук вакытта кабул ителә.

3.7. Учреждение үзенә беркетелгән милекне һәм үзенә Учредитель бүләп биргән акчага сатып алынган мәлкәтне әлеге Уставта күрсәтелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру очен генә файдалана.

3.8. Мәлкәт белән оператив идарә итүне гамәлгә ашырганда Учреждение түбәндәгеләргә бурычлы:

- мәлкәтнең нәтижәле файдалану;
- устав максатларында мәлкәтнең сакланышын һәм алардан файдалануын тәэмин итәргә;
- мәлкәтнең техник торышын начарайтуга юл куймаска (мәлкәтнең норматив тузуына бәйле рәвештә начарлануга кагылмый);
- мәлкәткә агымдагы ремонт ясарга.

3.9. Учреждениене финанс белән тәэмин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидияләр рәвешендә Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары һәм гамәлгә куючи тарафыннан раслана торган нормативлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.10. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү, Учредитель

тарафыннан Учреждениегэ беркетелгэн яисэ сатып алынган күчемсез мөлкөтне һәм аеруча қыйммәтле күчемле мөлкөтне тогуга чыгымнары исәпкә алып, мондый мөлкөтне сатып алуға Учредитель тарафыннан үзенә бүлеп бирелгэн акчалар, салымнар түләүгә чыгымнар исәбениән, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объектлары буларак гамәлгә ашырыла.

3.11. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгэн финанс белән тәэммин итү күләме аны үтәү срокы дәвамында бары тик муниципаль биремне тиешле дәрәҗәдә Үзгәрткәндә генә кими.

3.12. Учреждение муниципаль бурычтан тыш эшләрне башкарырга, физик һәм юридик затлар өчен түләүле һәм бер үк төрле шартларда бертөрле хезмәт күрсәткән очен элеге Уставта күрсәтелгэн эшчәнлек төрләре буенча хезмәтләр күрсәтергә хокуклы (алга таба - түләүле хезмәтләр).

3.13. Түләүле хезмәтләрне оештыру һәм күрсәту тәртибе Учреждениенән локаль норматив акты белән билгеләнә. Түләүле хезмәтләр күрсәткән очен түләүне билгеләү тәртибен Учредитель билгели.

3.14. Учреждение устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру очен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өстәмә финанс һәм матди чарапар жәлеп итәргә хокуклы:

- өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре күрсәткән очен алынган физик затлар, предприятиеләр, учредениеләр, оешмалар акчалары;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәләре;
- физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәре;
- продукцияне һәм хезмәт күрсәтүләрне сатудан алынган керем, шулай ук табыш китерә торган башка керемнән, рөхсәт ителгән эшчәнлектән;
- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаклардан акчалар.

3.15. Өстәмә финанс чарапары мәгариф процессын тәэммин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәэммин итүнен нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

3.16. Учреждениегэ бирелә торган түләүле өстәмә белем бирү һәм башка хезмәт күрсәтүләрдән керем белем бирү процессын тәэммин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла.

3.17. Өстәмә финанс чарапарын жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәэммин итүнен нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

3.18. Учреждение муниципаль контрактлар төзү юлы белән тиешле финанс елына бүлеп бирелгэн бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет акчалары исәбеннән товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр китерүгә заказчы булырга хокуклы.

4. Эшчәнлекне оештыру һәм Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение федераль һәм республика дәрәҗәсендәге норматив хокукий актлар һәм элеге Устав нигезендә гамәлгә ашырыла һәм бердәм житәкчелек һәм

коллегиальлек принципларын берләштерү нигезендә төзелә.

4.2. Идарә органнарының структурасы, аларны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр һәм компетенциясе Учреждение тарафыннан каарлар кабул итү һәм Учреждение исеменнән чыгыш ясау тәртибе Идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнә.

4.3. Учреждениенең бердәм башкарма органы - Учреждение эшчәнлегенә ағымдагы житәкчелек итүче директор.

4.4. Учреждение директоры үз вазыйфасына билгеләнә һәм «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ башлыгы боерыгы белән мәгариф өлкәсендә вәкаләтләр бүлешү һәм мәгариф оешмасы житәкчесе вазыйфасына билгеләү тәртибе нигезендә үз вазыйфасыннан азат ителә.

4.5. Директорның вәкаләтләре чоры хезмәт килешүе белән билгеләнә.

4.6. Мәгариф, фән, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен Учреждение директоры боерыклар чыгара.

4.7. Учреждение директоры үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра

4.8. Учредитель тарафыннан расланган вазыйфаи инструкция.

4.9. Директор үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганды вакытлыча тапшырырга хокуклы.

4.10. Учреждение директоры ышанычнамәсез Учреждение исеменнән эш итә, шул исәптән аның мәнфәгатынан дәүләт һәм муниципаль органнарда, суд системасы органнарында яклый, аның исеменнән алып-бирешләр кыла.

4.11. Директор компетенциясенә керә:

- түбәндәге раслау:

- 1) Учреждениенең локаль норматив, боерык актлары;
- 2) финанс һәм матди чараплар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап;
- 3) үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап;
- 4) Учреждениенең штат расписаниесе һәм тарификация исемлекләре;
- 5) Учреждениенең белем бирү программалары;
- 6) Учреждениенең үстерү программасын гамәлгә куючы белән килештереп;
- 7) дәрестән дәүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән дәрестәләрнең расланган федераль исемлекләре нигезендә, шулай ук курсәтләгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда мондый оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән уку пособиеләре;

- 8) Учреждениенең укыту планы;
  - 9) Учреждениенең календарь уку графигы;
  - 10) дәрестән тыш эшчәнлекнең уку предметлары һәм курслары буенча эшче программалары;
  - 11) ағымдагы контрольне гамәлгә ашыру һәм арадаш аттестация узу графигы;
  - 12) Укучыларны бүләкләү өчен укыту, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, иҗади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектәге уңышлары өчен төркемнәр һәм бүләкләү шартлары нигезендә исемлекләр;
  - 13) Учреждение эшле планнары.
- хезмәткәрләрне эшкә кабул итү; алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү;

- вазыйфаи бурычларны бұлұ;
- хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру;
- хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү;
- укучыларны уқытуға кабул итү;
- әлеге Устав һәм федәраль һәм региональ законнар норматив хокукий актлары таләпләре нигезендә белем бирү һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны оештыру;
- Учреждение мәгариф мәнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукларын үтәу;
- локаль норматив, боерык бирү актларын әзерләүне, карауны, кабул итүне оештыру;
- Учреждение хезмәткәрләренең әш режимын оештыру һәм Учреждение әни режимын үтәүне тикшереп тору;
- Учреждение идарәсенең коллегиаль органнары карапларын үтәүне тұктатып тору яисә аларны законнарга, әлеге Уставка һәм Учреждениенең башка локаль норматив актларына каршы килә торған карапларга вето салу хокуқы;
- граждандық-хокук килешүләре, контрактлар төзү;
- ышанығнамәләр бирү;
- Учреждение мөлкәте белән әш итү хокуқын гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә гамәлгә ашыру;
- Учреждение идарәсенең коллегиаль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәшкил итмәгән башка мәсьәләләрне хәл итү.

4.11. Директорга башка житәкче вазыйфалар (педагогик эшчәнлектән тыш) белән Учреждение эчендә яки тышында берләштерергә рөхсәт ителми.

4.12. Директор үзенә йөкләнгән вазыйфаларны (шәхси, матди) үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен гамәлдәге законнар һәм хезмәт шартнамәсе нигезендә жаваплы була.

4.13. Идарәнең коллеги органнары түбәндәгеләр:

- Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельышы;
- Педагогик совет.

4.14. Белем бирү оешмасы белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм белем бирү оешмасы тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатъләренә кагыла торған локаль норматив актлар кабул иткәндә балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрен) һәм педагогик хезмәткәрләренең фикерләрен исәпкә алу максатларында, Учреждениядә укучы һәм балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрен) инициативасы буенча Учреждениедә төзелә һәм эшли:

- 1) Укучылар советы;
- 2) Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) советы - Ата-аналар комитеты;
- 3) Учреждение хезмәткәрләре һөнәри берлеге.

4.15. Учреждениядә мәжбүри булған: күзәту советы, попечительләр советы кебек мәжбүри булмаган идарәнең коллегиаль органнарын формалаштырырга мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.16. Учреждениядә киңештү һәм киңеш бирү вәкаләтләре булган коллегиаль идарә органнары: методик совет, методик берләшмә, директор каршындагы киңешмә төзелергә мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.17. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельшы - идарәнең коллегиаль органы (алга таба - Гомуми жыельш).

4.18. Гомуми жыельш составына хезмәткәрләр керә, алар өчен Учреждение хезмәт шартнамәләре нигезендә төп эш урыны булып тора. Хезмәткәрләренең гомуми жыельшы идарәнең дайми эшләүче органы булып тора һәм вакытсыз гамәлдә була.

4.19. Гомуми жыельш эшендә катнашу аның әгъзалары тарафыннан ижтимагый башлангычларда - түләүсез гамәлгә ашырыла.

4.20. Гомуми жыельш рәисе - Учреждение директоры (Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы зат). Житәкченең вәкаләтләре вазыйфага билгеләнү датасыннан башлана һәм Учреждение директоры вазыйфасыннан азат итү датасы туктатыла.

4.21. Гомуми жыельш кирәк булган саен жыела, ләкин календарь елга ике тапкырдан да ким түгел. Гомуми жыельш рәис, педагогия советы инициативасы буенча, гомуми жыельшның кименә дүрттән бере инициативасы белән жыельрга мөмкин.

4.22. Гомуми жыельш, әгәр анда Гомуми жыельшның исемлек составыннан кименә 2/3 катнашсалар, хокуклы була. Каарлар кабул итү гомуми жыельшта катнашучы әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Тавышлар тигез булганды, гомуми жыельш рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.23. Гомуми жыельш каары читтән торып тавыш бирүне уздыру юлы белән Гомуми жыельш утырышын уздырмыйча (сораштыру юлы белән) кабул итепергә мөмкин. Мондай тавыш бирү документлар алмашу юлы белән тапшырыла торган һәм кабул итеп торган хәбәрнең аутентивлыгын һәм аларның документаль раславын тәэмин итүче теләсә кайсы элемент төре ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.24 Гомуми жыельш компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча һәр хезмәткәр бер тавыш хокукуна ия. Гомуми жыельш утырышында хезмәткәр булмаганда, тавыш бирү хокуку башка затларга тапшырыла алмый.

4.25. Гомуми жыельш утырышы һәм аның каарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә дайми саклана.

4.26. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыельшы:

1) Учреждениенең күмәк шартнамәсен һәм ана үзгәрешләр кабул итә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен;

2) учреждение хезмәткәрләре белән хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга сала торган локаль норматив актлар кабул итә;

3) социаль яклau мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләренә социаль ярдәм турында каар кабул итә;

4) Учреждение хезмәткәрләренең коллектив таләпләрен чыгара һәм коллектив хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу өчен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;

5) хезмәткә түләү һәм хезмәткәрләрне кызыксындыру турында локаль норматив актларга керүче хезмәткәрләрнең критерийларын һәм нәтиҗәлелеге курсәткечләрен билгели;

6) Учреждение комиссиясендә хезмәткәрләр вәкилләрен сайлый;

7) Учреждениядә хезмәт дисциплинасының торышы мәсьәләләре турында фикер алыша, аны нығыту буенча тәкъдимнәр бирә;

8) тармак, ведомство буләкләре белән буләкләү өчен хезмәткәрләрне күрсәтү һәм аларга мактаулы исемнәр бирү турындагы мәсьәләләрне карый;

9) директор инициативасы буенча фикер алышуга чыгарыла торган башка мәсьәләләрне карый.

4.27. Гомуми жыелыш Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуксыз.

4.28. Гомуми жыелышның компетенциясе чикләрендә кабул ителгән һәм гамәлдәге законнарга һәм элеге Уставка каршы килми торган каарлары Учреждение директорына һәм барлык хезмәткәрләренә тәкъдим ителә.

4.29 Учреждение директоры боерыгы белән расланган Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы каарлары үтәлу өчен мәжбүри була.

4.30. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы эшчәнлеген оештыру тәртибе, читтән торып тавыш бируге үткәру тәртибе (сораштыру юлы белән) Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.31. Учреждениенең педагогик советы тәрбия һәм укытуның бердәм максатчан юнәлешле процессына гомуми житәкчелекне гамәлгә ашыручы коллегиаль идарәненең дами эшләүче органы булып тора.

4.32. Учреждениенең педагогик советы вакыты юк.

4.33. Учреждениенең Педагогия советы составына түбәндәгеләр керә: Учреждение директоры (директор вазифаларын башкаручы зат), директор урынбасарлары, Учреждениядә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлык педагогик хезмәткәрләр, ата-аналар комитеты рәисе, Укучылар советы вәкиле.

4.34. Педагогия советы композициясе:

1) Учреждениенең белем бирү программаларын кабул итә;

2) агымдагы уку елына укыту планын, календарь уку графигын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләрнең), башка компонентларның эш программаларын, тәрбия эшенең календарь планын, аттестация формаларын кабул итә;

3) уку елына планнар кабул итә;

4) Учреждение үсеше программын кабул итә;

5) белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актлар кабул итә;

6) агымдагы уку елына башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү уку-укыту программаларын дәүләт аккредитациясенә ия булган белем бирү программаларын, шулай ук курсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәреслекләрнең расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген, шулай ук курсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга көртөлгән уку-укыту пособиеләрен кабул итә;

7) Учреждениенең белем бирү эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгели;

- 8) Учреждениенец белем бирү программаларын үзлэштерүнен планаштырылган нәтижәләренә ирешүгө мониторинг һәм анализ ясый;
- 9) агымдагы контроль, арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижәләрен мониторинглауны һәм анализлауны гамәлгә аныра;
- 10) укыту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон укыту ысулларын керту, куллану һәм камилләштерү турында карап кабул итә;
- 11) педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрүгә, аларның белем бирү процессы һәм мәгариф технологияләре методикаларыннан, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләреннән файдалану һәм камилләштерү буенча иҗади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;
- 12) арадаш аттестацияне үткәру рәвешләре һәм тәртибе турында карап кабул итә;
- 13) белем бирүнен сыйфатын бәяләүнен эчке системасы эшчәнлеген тәэммин итү, үз-үзенә тикшерүне үткәру формасы, периодлылыгы һәм тәртибе турында карап кабул итә;
- 14) академик бурычлары булмаган һәм уку планын яисә индивидуаль укыту планын тулысынча үтәгән укучыларны дәүләт йомгаклау аттестациясенә керту турында карап кабул итә;
- 15) арадаш аттестацияне уңышлы үткән укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карап кабул итә;
- 16) нигезле сәбәпләр буенча аттестация узмаган яисә академик бурычлары булган шартлы укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карап кабул итә;
- 17) ата-аналар (законлы вәкилләр) каралганча, психологик-медик-педагогик комиссия кинәшләре нигезендә кабат укытуга, жайлапштырылган белем бирү программалары буенча укырга күчерү яисә, аңа белем бирү вакытыннан алда академик бурычын юкка чыгармаган, укучыларның индивидуаль укыту планы буенча укуга күчү турында карап кабул итә;
- 18) академик бурычны билгеләнгән сротта бетермәгән башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларга гайлә белеме формасында белем алуны дәвам итү турында карап кабул итә;
- 19) төп гомуми белем һәм уртача гомуми белем һәм аларга кушымталар турында аттестатлар бирү турында карап кабул итә;
- 20) законда һәм әлеге Уставта каралган очракларда укучыны Учреждениедән төшереп калдыру турында карап кабул итә;
- 21) укучыларны бүләкләү турында карап кабул итә;
- 22) педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү һәм аның шартларын раслау турында карап кабул итә;
- 23) Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә Учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча курсәтелгән берләшмәләрнең дәлилләнгән тәксидимнәрен карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатыләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул итептәнде бульшлык курсәтә.

4.35. Педагогия советы үз составыннан рәисне һәм секретарыне сайлый. Рәис һәм секретарны сайлау тәртибе һәм аның вәкаләтләре чоры Учреждениенец локаль

норматив акты белән билгеләнә.

4.36. Педагогия советы утырышы һәм аның каарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә дайми саклана.

4.37. Учреждениенең педагогик советы рәисе тарафыннан кимендә дүрттән бер тапкыр чакырыла. Педагогия советының чираттан тыш утырышлары аның санының өчтән беренән ким булмаган өлеше булган рәис яки инициатив төркем таләбе буенча уздырыла.

4.38. Педагогия советы утырышын (көндезге бүлектә - катнашучыларның шәхси катнашында, читтән торып видеоконференц-элемтә системаларын кулланып) үткәру рәвеше рәис тарафыннан билгеләнә.

4.39. Педагогия советы каары, аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм каар өчен катнашучылар санының яртысыннан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала.

Тавыш бирү процедурасы Учреждениенең Педагогия советы утырышында билгеләнә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждение Педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.40. Педагогия советы Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуклы түгел.

4.41. Педагогия советының үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән каарлары белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысы тарафыннан да үтәлүе мәжбури. Педагогия советы каарлары Учреждение директоры боерыклары белән раслана.

4.42. Педагогия советы эшчәнлеген оештыру, утырышлар үткәру тәртибе Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.43. Укучылар Учреждение белән идарә итүдә укучылар Советы эшчәнлеге аша катнашырга хокуклы.

Укучылар Советы - укучыларның сайланулы вәкиллекле органы:

- Учреждение идарәсенең коллегиаль органнарында укучыларның мәнфәгатьләрен чагылдыра;

- укучыларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклый;

- балигъ булмаган укучыларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер белдерә.

4.44. Укучыларның структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул итү тәртибе, белем алучыларның Советы вәкаләтләре Учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.45. Учреждение белән идарә итүдә ата-аналарның катнашу формасы Учреждениенең ата-аналар комитеты. Ата-аналар комитеты - сайланулы вәкиллекле коллегиаль орган. Ата-ана комитетының структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул итү, вәкаләтләре Учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.46. Ата-аналар комитеты ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы белән төzelә һәм аларның иҗтимагый үзешчәнлеге формасы булып тора. Ата-аналар комитеты Учреждение укучыларның барысының да яисә ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) мәнфәгатьләрен яклый.

4.47. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм

аларның вәкилләре, Учреждение. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукий статусы (компетенциясе, вәкаләтләре, хокуклары, бурычлары, жаваплылығы) гамәлдәге законнар һәм Учреждениенең локаль норматив актлары нигезләмәләре белән жайга салына.

4.48. Учреждение белән идарә итүдә педагогик хезмәткәрләрнең катнашу тәртибе түбәндәгечә билгеләнә: педагогик хезмәткәрләр идарәнең коллегиаль органнары утырышларында тавыш бирү хокуқына ия, белем бирү программаларын, шул исәптән укыту планнарын, календарь уку графикларын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләрнен), методик материалларның һәм мәгариф программаларының башка компонентларының эш программаларын эшләүдә катнашу; белем бирү оешмасы эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләрне, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша, фикер алышуда катнашу; белем бирү процессын үзгәртү һәм яхшырту буенча тәкъдимнәр керту.

4.49. Әлеге Уставны կүп тапкырлар тупас бозган очен Учреждение Педагогия советы каары буенча, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшькә житкән укучыны Учреждениедән чыгару рөхсәт ителә. Әлеге Уставны тупас бозу дип белем алучыны бозу таныла, ул йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтиҗәләргә китерергә мөмкин:

- Укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;
- Учреждение мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең мөлкәтенә зыян китерү;
- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

4.50. Инженер-техник, административ-хужалық, житештерү, укыту-ярдәмче, медицина һәм башка вазыйфалар биләү хокуқына квалификация белешмәлекләрендә һәм (яисә) һөнәри стандартларында курсәтелгән квалификация таләпләренә жавап бируге затлар ия.

4.51. Хезмәткәрләрнең хокуклары һәм бурычлары (педагогик хезмәткәрләрдән тыш).

Хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт шартнамәсен төзү, үзгәртү һәм өзү;
- аңа хезмәт килешүе белән бәйле эш бирү;
- хезмәтне саклауның дәүләт норматив таләпләренә һәм күмәк шартнамәдә каралган шартларга туры килә торган эш урыны;
- квалификациясе, кыенлыгы, башкарылган эшиңең күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын тулысынча түләүдә;
- аерым һөнәрләр һәм хезмәткәрләрнең категорияләре очен кыскартылган эш вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, еллык отпусклар очен түләнә торган ял көннәре бирү белән тәэмин ителә торган ял;
- хезмәт шартлары һәм эш урынында хезмәтне саклау таләпләре турында, хезмәт шартларын маҳсус бәяләү турында законда каралган хокукларны гамәлгә ашыруны да кертеп, тулы дөрес мәгълумат;
- башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә әзерләү һәм өстәмә һөнәри

белем бирү;

- һөнәри берлекләр төзү хокукуын да кертеп, үз хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау очен аларга керүне дә кертеп, берләштерү;

- Учреждениядә «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда, әлеге Устав, башка федераль законнарда һәм коллектив шартнамәдә каралган рәвешләрдә катнашу;

- коллектив сөйләшүләр алыш бару һәм коллектив шартнамәләр һәм килемшүләр төзү, шулай ук коллектив шартнамәнен, килемшүләрнен үтәлеше турындагы мәгълүматка;

- законнар белән тыелмаган барлык ысууллар белән үзенең хезмәт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

- индивидуаль һәм күмәк хезмәт бәхәсләрен, забастовка хокукуын да кертеп, Россия Федерациясенең Хезмәт кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл итү;

- хезмәт бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа китергән зыянны каплау һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә мораль зыянны компенсацияләү;

- федераль законнарда, муниципаль хокукий актларда каралган очракларда мәжбүри социаль иминләштерү;

- Россия Федерациясенең хезмәт законнары нигезендә башка хокуклар.

Хезмәткәр бурычлы:

- хезмәт килемшүе белән аңа йөкләнгән хезмәт бурычларын намус белән үтәргә;

- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;

- хезмәт дисциплинасын сакларга;

- хезмәтнен билгеләнгән нормаларын үтәргә;

- хезмәтне саклау һәм хезмәт иминлеген тәэмин итү таләпләрен үтәргә;

- эш бирүче һәм башка хезмәткәрләр мөлкәтенә (шул исәптән эш бирүчедә булган оченче зат мөлкәтенә, әгәр эш бирүче әлеге мөлкәтнен сакланышы очен жаваплы булса) сак карапра;

- эш бирүчегә йә кешеләрнен һәм сәламәтлегенә куркыныч тудыруchy вәзгыйя барлыкка килү турында турыдан-туры житәкчегә, эш бирүче мөлкәтенен сакланышы турында (шул исәптән эш бирүчедә булган оченче зат мөлкәте, әгәр эш бирүче әлеге мөлкәтнен сакланышы очен жаваплы булса) кичекмәстән хәбәр итәргә;

- һөнәри стандарт таләпләренә туры килергә;

Учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә аттестация узарга;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хезмәтне саклау олкәсендә белем һәм күнекмәләрне укыту һәм тикшерү;

- Учреждение Уставын, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;

- Россия Федерациясенең гамәлдәгә хезмәт законнары нигезендә башка бурычлар.

Хезмәткәр жаваплы:

- үзенә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очен, аларның төре һәм чарасы гамәлдәгә законнар нигезендә билгеләнә;

- эш бирүчегә китерелгән зыян очен.

5. Учреждениенең локаль норматив актлары

5.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен һәм гамәлгә ашырыла торган башка эшчәнлекне жайга сала торган нормаларны үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыручи локаль норматив актлар кабул итә.

5.2. Локаль норматив актлар Учреждениенең Педагогик советы, Гомуми жыельши тарафыннан кабул ителә һәм Учреждение директоры тарафыннан әлеге Уставның 4 бүлегендә билгеләнгән компетенциясе нигезендә раслана.

5.3. Учреждениедә укучыларның һәм хезмәткәрләрнең хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар, балигъ булмаган укучыларның - ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) Советы, шулай ук Учреждение хезмәткәрләренең хезмәт законнарында, һөнәри берлегендә каралган тәртиптә һәм очракларда кабул ителә.

5.4. Карап кабул итү алдыннан локаль норматив акт проекты текст рәвешендә Учреждениенең рәсми сайтында укучыларны, ата-аналарны (законлы вәкилләрне), Учреждение хезмәткәрләрен таныштыру очен «Локаль норматив актлар проектлары» махсус бүлегендә урнаштырыла. Укучылар советы, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) ата-аналар советы - Ата-аналар комитеты, учреждение хезмәткәрләренең һөнәри берлеге локаль норматив акт проектын урнаштырган көннән алыш биш эш көненнән дә соңга калмычча Педагогия советына, проект буенча гомуми жыельши язма рәвештә дәлилләнгән фикерне жибәрә.

5.5. Әгәр тиешле Совет (хезмәткәрләрнең һөнәри берлеге) локаль норматив акт проекты белән ризалыгын белдерсә, йә мотивлаштырылган фикер 5.5 пунктында күрсәтелгән көнгә кермәсә. Әлеге Устав срокы, Педагогия советы, Гомуми жыельши локаль норматив акт кабул итә.

5.6. Тиешле Советның дәлилләнгән фикеренде локаль норматив акт проекты белән ризалык булмаса йә аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр булмаса, Педагогия советы, Гомуми жыельши әлеге фикер белән тулысынча яисә өлешчә килешергә һәм локаль норматив акт проектына үзгәрешләр кертергә йә фикер белән килешмәскә һәм башлангыч редакциядә локаль норматив акт кабул итәргә хокуклы.

5.7. Укучыларның яисә Учреждение хезмәткәрләренең нигезләмәләрен мәгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмәләр белән чагыштырганда начарайта торган локаль норматив актлар нормалары йә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән, Учреждение кулланылый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

6. Мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау һәм жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынучанлыгы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы арасында каршылыклар туда яки килеп чыгарга мөмкин, ул аның хезмәткәре булып

тора, Учреждениенең мөлкәтенә һәм (яисә) эшлекле аbruена зыян китерергә сәләтле.

6.2. Хезмәттәге бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган Учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксыныуы дигәндә Учреждение эшчесенең хезмәт бурычларын акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән мөлкәти хокуклар, яисә милек характеристындағы хезмәтләрең үзең өчен яки оченче затлар өчен алу мөмкинлеге аңлашыла.

6.3. Учреждение директоры Учредительгә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатыләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксыныуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.4. Учреждение хезмәткәре Учреждение директорына вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатыләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксыныуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.5. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган белешмәләр исемлеге, әлеге белешмәләрне тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе Учреждение директоры тарафынан билгеләнә.

7. Йомгаклау нигезләмәләре

7.1. Учреждение, мәгариф турындағы кануннарда каралған үзенчәлеклөрне исәпкә алып, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә реорганизацияләнә яисә бетерелә.

7.2. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр Учреждение аларны Учредитель тарафыннан гамәлгә куючы һәм Россия Федерациясе законнары билгеләгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

7.3. Уставка үзгәрешләр аларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвендә алғаннан соң үз коченә керә.

7.4. Учреждение бетерелгән очракта, кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калған оператив идарә хокукундағы Учреждениегә беркетелгән мөлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның йөкләмәләре буенча түләту алына алмаган мөлкәт, тиешле мөлкәт милекчесенә ликвидация комиссиясе тарафынан тапшырыла һәм мәгарифне үстерү максатларына жибәрелә.

7.5. Әлеге Устав билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве үткән вакыттан үз коченә керә.